

A magyarság a trianoni békét követő első években, megcsontított helyzetében és elszegényedett állapotában, bizonyára egyik nagyhatalom számára sem volt értékes szövetség.

A csonkítás okozta sebek ma is véreznek, ma sem vagyunk gazdagok, de az idők folyamán mégis annyira megerősödünk, élni akarásunk annyira szembetűnő, hogy a mai Csonkalmagyar ország — bár hadserege a trianoni béke katonai rendelkezései alatt nyög — mégis e kis hadseregének kiválóságánál, földrajzi és hadviselési szempontból értékes erőforrásainál fogva, a számításba veendő hatalmi tényezők sorába emelkedett.

A KONZERVÁLÓ HATALMI CSOPORTOSULÁS

A világháború után Európa nemzeti két táborra oszlottak. Az egyiket alkották a háboruban területi veszteséget szenvedett, az igazságtalan béke sújtotta államok: Németország, Ausztria, Magyarország, Bulgária, Törökország és Oroszország.

A másik oldalon helyezkedtek el a békét diktáló nagyhatalmak: Anglia, Olaszország, Franciaország, (Belgiummal együtt) és ezek uszályhordozói: a kizárólag, Lengyelország és Görögország.

A semlegesek és az orosz birodalom szélén alakult balti államokat itt ne vegyük figyelembe. A semlegesek az ő politikai helyzetükkel meg voltak elégedve, az újonnan alakult balti államokat pedig belügyek annyira lekötötték, hogy külpolitikai orientációjával érdemlegesen nem foglalkozhattak.

A győztesek csoportja azt a feladatot tűzte ki magának, hogy az igazságtalan béke által teremtett viszonyokat állandósítsa.

A csoportosulás, a kifüzdött célt jól szolgálja. Szuronyokkal szigeteli el Oroszországot Közép-Európától és a volt központi hatalmakat három oldalról tartja fojtogató karjai között.

A papírforma szerint e csoportosulás ellen megmozdulás nincs.

Fel akarták robbantani a belga trónörököszt

London, január 21.

A „DAILY CHRONICLE”-HEZ ÉRKEZETT TAVIRAT SZERINT LIPÓT, BELGA TRÓNÖRÖKÖS ELLEN A BELLEVUE PALOTÁBAN MERÉNYLETET KÖVETEK EL. A TAVIRAT ARRÓL SZÁMOL BE, HOGY A TRÓNÖRÖKÖS DOLGOZÓSZOBÁJÁBAN TARTÓKODOTT, AMIDŐN HIRTELEN IRTÓZATOS ROBBANÁS HANGJAI RESZKETTETÉK MEG A LEVEGŐT ÉS A KÖVETKEZŐ PILLANATBAN AZ AJTÓ ÉS AZ ABLAKOK CSÖRÖMPÖLVE TÜRTEK ÖSSZE. A ROBBANÁSTŰZ KÖVETTE, DE A TRÓNÖRÖKÖST SIKERÜLT A SZOBÁBÓL SÉRTETLENÜL KIMENTENI. A RENDŐRSÉG A LEGNAGYOBB TITOKZATOSSÁGGAL IGYEKSZIK KEZELNI AZ ESETET ÉS BÉR ALLITÓLAG A MERÉNYLET TERVEZŐINEK KILÉTELÉVEL TISZTÁBAN VAN, EDDIG MEG SENKIT LE NEM TARTÓZTATOTT.

A MORNING POST MEGERŐSÍTI A DAILY CHRONICLE HEZ ÉRKEZETT BRÜSSZELI HÍREKET.

A REVANCHE HATALMI CSOPORTOSULÁS

A győztesek eme csoportosulásával szemben a legtermészetesebb szövetségi alakulás a revanche-nak nemcsak érthető, de jogos gondolata által egymásra utalt legyőzöttek csoportja lett volna, amely egy későbbi időpontban sokkal több kilátással kezdhetne volna meg a támadást, mint amilyen a központi hatalmak 1914-ben a háborúba vonultak, amikor — a lakosság számának alapulvétele mellett — egyedül Oroszország lakossága elérte a központi hatalmak lélekszámát.

Az egyik csoportosulás szerint — Oroszország ázsiai részét és Törökországot is beleszámítva — 209 millió főnyi győzött állt 234 millió főnyi legyőzöttel szemben. A tuleró tehát megengedett hadi készülődés esetén (aminek egyszer eljön az ideje) a legyőzöttek oldalán van, ez azonban a győzők gyarmatainak (szines csapatainak) igénybevételével idővel kiegyenlíthető. Sokkal súlyosabban esik lathá a legyőzöttek oldalán levő földrajzi előny, amely abban nyilvánul, hogy Oroszország a közte és a volt központi hatalmak megmaradt területe között lévő, részint kel-

lően nem konszolidált államalakulatokat sokkal könnyebben legázolhatja, mint ahogyan ezt 1914-ben a magyar-osztrák hadsereggel tette, melynek katonai erejével a vitán felül állottak és harcokhoz sokkal magasabb volt, mint a mostani új államoké. A magyar Kárpátok megállították az orosz gőzhengert, az oláhok és csehek hiába vonulnának a Kárpátok mögé, mert a „Hinterland” magyar.

Ha még számításba vesszük, hogy a legyőzöttek között belátható időköz aligha fordulhat elő oly érdekellentét, mely együttműködésüket megakadályozhatná, viszont a győzők szövetségében már oly rések tátonganak, melyek papíros-szerződéseknél háború esetén való betartásuk kétségessé teszik, továbbá, hogy az Osztrák-Magyar Monarchia megszűnése folytán Olaszország részvétele a nagytámaszték fellegessé vált, végül, hogy Németország letérése folytán ma Franciaország lett Anglia versenytársa, igazán sajnálhatjuk, hogy Oroszország még ma sem gyógyult ki a bolsevizmus által kárpóztított rettenetes betegségéből. Ez máris annyira legyengítette, hogy mai rendszerének bukása után még évtizedekig kell lábadoznia. Oroszország

ÖREGAPÓ (a nóta végén hirtelen felül, peckesen kihuzza a derekát és ruháját szemmel látható legényeskedéssel és csinosítási szándékkal csizmától nyakig végigporolgatja. Közben pajkosan füttyűrés. A haját simogatja, a bajuszát feni. Szokatlan erővel): Juli, te!

ÖREGAPÓ (felbökli a mutató ujját, nagy leplezhetetlen gyönyörűséggel): Akár pistyog, akár nem pistyog, de szépen pistyog!

FABIANNÉ (nem bír magával tovább. Hang nélkül felkapja a szerszámaikat, berobog a házába.)

3. JELENET. Öregapó, Juli.

(A hegyen szól a klarinét.) JULI (összefonott karokkal áll a kut mellett és néz a hegy felé) ÖREGAPÓ (hallgatja a megszólaló klarinét-szót, hallgatja, egyszerűen csak hirtelen felszól): Rózszi te! ... Ismered ezt a nótát? (Dudol a klarinét) Tarara — tarararaa — raaraa ... (Gondolkozik.) Ha emlékszől, szegény megboldogott anyádat engesztetem vele, ha vásároltul imitt-amott íccaka verőttem haza, osztán ... (nevetgél, hát ranéz észreveszi, hogy az aszszony már bement) ... Nem vagy itt? ... Mingyán gondúttam. Ennyi ideig nem bírja ki szá nekü egy asszony ... (Visz száhever.) Beeezony, beeezony, (Mikor a klarinét újból nótába fog, ujját az égnek löki és viselletes, öreg hangon, inkább dudolja, mint énekl a szöveget.) Megyen a nyáj, megyen a nyáj, Kőröskörű a hegy alján. Vájjon hó állok elibe ... Sörőjerdő közepibe ... JULI (magában): Istenem ... Istenem ...

ÖREGAPÓ (tovább emlékezik): Este? ... Este ide gyűttem az erdő alá, a falu szélre, oszt néztem a hegyrűl, hogy a házak oldalán, hogy pirosodnak ki sorjában az ablakok. Meg a csillagok az égen ... (Alkonyodik.)

JULI (a kut mellett megáll a munkában és néz az örege). ÖREGAPÓ: Osztán, ha mán az úton, akár csak most (hüvelykujjával az ucca felé mutat) hazazörögtek a határból a szekerek (az uccán szekér zörög), meg a malacok is végigszalagáltak a falut, ha meggyűtt a konda (a kerítés mögött malacrogést hallani), fölöttem meg, az erdőbe, elhallgattak a fetelektergők, meg elcsitult a szél ... ha mán nagyon nagy vót a csönd, oszt a sötétbe nagyon éreztem, hogy magamba vagyok, akkor elővettem a sipomat a szájtát ki-tartottam a völgy felé, osztán ... (csönd) ... belefújtam ... (Csönd.)

(A hegyoldalon felsír a klarinét és az elhaló messzeség fátyolosan hozza a „Megyen a nyáj”

egy a revanche-ból önmagát zárta ki.

A BÉKEREVIZÍÓS HATALMI CSOPORTOSULÁS

Az orosz-német stb. szövetség és az ebből reánkhamarló előnyök szép ábrándjának kényszerű eltemetése után nekünk arra kell várnunk, hogy a győztes államoknak a háború előtt már fenállott, a háború idejére a napirendről levett érdekellentétei, melyek a győzelmi mámor elűlése után természetesen még élesebbé váltak, újra előkerüljenek és a fegyveres leszámolást kirobbantsák. A békeszerződésben is bőven van anyag a győztesek közötti új ellentétek előidézésére.

Mihelyt a fegyveres leszámolás bekövetkezik, időszertívé válik számunkra a külpolitikai orientáció által előkészítendő beavatkozási lehetőség.

Menjünk végig a győztes államok fentebb már érintett érdekellentétein, melyek a jövő fegyveres konfliktus magvát rejtik magukban.

A nagytámaszték Európában ke-reken 133 millió főnyi lakossággal és 12 millió főnyi haderővel a teljesen legyőzött Németország ellen (62½ millió lakos, 100.000 főnyi hadsereggel) alakult. Ma már minden előjel arra mutat, hogy az a szövetségi csoportosulás bomlóban van. Franciaország a németek ellen feltétlenül csak Belgiumra, Lengyelországra és Csehországra számíthat. Ez is nagy tulerót jelent: 88 millió lakos, 8 millió hadsereg, 62½ millió német lakos és 100.000 főnyi hadsereg ellen.

Súlyosbítja azonban Franciaország helyzetét Olaszország nyílt szembehelyezkedése a Földközi-tenger uralmára törekvő politikájában, valamint Olaszország és Anglia feltűnő egyöntetű eljárása minden oly kérdésben, mely Franciaországot is érinti.

Egyrészt az olasz — albán véd- és dacszövetség, az olasz — magyar barátsági szerződés, az olasz — román egyezmény s az olasz — görög barátkozás, másrészt a francia — jugoszláv

Izzó fémbe lelte halálát tizennyolc munkás

Voelklingen, január 24. A voelklingeni (Németország) olvasztó telepen borzalmas szerencsétlenség történt, melynek eddig tizennyolc halott és számtalan sebesült az áldozata.

A szerencsétlenség magában az olvasztó kemencében keletkezett, mely túlfelűdött gázok folytán felrobbant és a körülötte dolgozó munkásokat a fivaként sistergő folyékony, tüzes fémbe vetette. Tizennyolcan azonnal szörnnyethaltak, míg hat másik munkás, rövidesen a szerencsétlenség után a kórházban szenvedett ki.

Mindazonáltal pontosan még nem tudták megállapítani a szerencsétlenség összes áldozatának számát, bár a rendőrség kivonult osztjai teljes erővel hozzáfogtak a nyomozáshoz, valamint annak kiderítéséhez, hogy a rettenetes katasztrófaért, kit terhel a felelőség.

szerződés jelzik azt a szakadékot, mely ma e két nagyhatalmat egymástól elválasztja s melyről már eddig is szó volt.

A többi európai állam az első időben kénytelen volna semlegességét megtartani, mert különben olyan új világháború fel-lőpne ki, melyben a francia sokkal kevesebb segítséget (oláh, cseh, lengyel) kaphatna, mint ellenfele, melyhez ez esetben minden volt legyőzött állam (orosz, német stb.) és remélhetőleg Spanyolország is csatlakoz-nék.

Az erősebb fél győzelme automatikusan magával hozná a párisi környéki békék általános revizióját, amelyet most Franciaország akadályoz meg.

A SZOVJETELLENES FRONT

A lehetőségek körébe tartozik az is, hogy az orosz bolsevizmus valamely újabb szertelepedése mégis megérleli a nagyhatalmak azon elhatározását, hogy O-

roszország ellen meginduljanak. A momentán politikai helyzet szerint az az erőcsoportosítás alakulhatna ki, abban a feltevésben, hogy a közvetlenül nem érdekelteit, ugynevezett győztes államok semlegesek maradnak, a legyőzöttek pedig a vállalkozásban való részvételtől azért zártnak ki, nehogy területi engedmények által való kárpótlást követeljenek.

Ebben az esetben 145 millió orosz lakos, 6—8 milliónyi vöröshadsereggel, állna szemben a szovjetellenes front 140 millió lakosságával és 12 millió főnyi haderejével. Ezenkívül az oroszok elhanyagolt tengeri haderejével szembenfordulna a megsemmisítő fölényt biztosító angol — francia flotta.

Ez a számvetés csak elméletben állja meg a helyét, a gyakorlatban nagy kérdés, vajjon Oroszország zülált belpolitikai viszonyainál fogva tud-e 8 millió

(Folytatás az 5. oldalon!)

Keletkanadában a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzküldési iroda. Pénzküldésekért teljes felelősséget vállalok. HAZAK, FARMOK STB., ADÁS-VETELET INTÉZTESSE VELEM. Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám: LOUIS SZABO BOX 244 515 SOUTH M Str. Welland, Ont. A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja.

pesztra jányka meg forgattya ám tőle a szemit, hogy az Istenes komaszszony se jobban a létánián! (Klabál a kert felé) Juli, teee ... Juli, teee ... Süket vagy?! ... Hol vagy?! ... (Juli hangja: Megyek mán, megyek mán!)

FABIANNÉ: Gyere is, te cudar, ha azt nem akarod, hogy leüssen a derekadat!

2. JELENET. JULI (feltűnik a sövénykerítés ajtajában, öblegett dezsában hozza a kimosott ruhát). FABIANNÉ: Micsinyátá ennyi ideig?

JULI: Mostam a patakban. FABIANNÉ: A kolompszó meg öblöget, mi?! Hát csak jó lesz hozzáfogni anná a kútná az öblögetéshez, mer ahelyett a simapofájú zsellér helyett máma én tanádom elhúzni a nótádat! (Dühösen tovább szítál.) Ph!.. Ph ...

JULI (dúcásan megráncgattja a vállát, vízet mer és a ruhák öblögetéséhez, később pedig ki teregetéséhez lát.) Hej ... haj. ÖREGAPÓ (felszik. Nagy elmerüléssel): Beeezony ... beeezony ... Szép rojtos gyócsagytyát, meg sipujju inget viseetem oszt (büszkén) mindig tisztaygt! De tiszta ám! ... Igaz, hogy a dógom miatt ráértem, hát vót mitü ... A hajamat? ... (Mégismogatja a fejét) A hajamat jó megkentem szagos fagygyúval, hogy sima legyen, meg keményen ájjon ... A bajuszomat? ... (megpödrli a bajuszát gondolkodik) ... hm ... (mosolyog) ... Szegény boldogult feleségem abba botlott bele ... (Büszkén.) De még a kinal császárné is rajtam felejtette vóna

6. JELENET. Öregapó, Juli. ÖREGAPÓ (leengedi a botot az ajtó előtt, maga elé bámul, rázza az indulat és a köhögés): Az én házamba ... az én házamba ... (keszerűen legyint.) Igaza van ... (Megfordul.) Hej öregek, öregek, a házatokat ne aggyátok oda, ameddig a koporsóba nem kaptok egy szobát! ... (Erősen.) Juli! A ködmenem! JULI: Itt van, öregapám. (Föl segíti.) A bugyelláris a zsebtibe van. ÖREGAPÓ: A kócs? JULI: Az is ... haragszik még? ÖREGAPÓ (mogorván): Er-riggy a ... JULI: No, ne haraguggyon mán! ÖREGAPÓ: Rád nem is harag szok. (A hegy felől, most már közelebb és hangosabban muzsikál a klarinét.) Azaz ... (Szemibe néz.) Te, Halod ... Ha el bolondított az a szegény Ferkó gyereket, oszt hagyod, hogy hiába fújja ki a tüdejét utánad ... (Közel lép.) Te ... Ha annak a gögös tökfllkónak leszel a felesége, annak a Berecz Sándornak ... JULI (szegénylően): Menjen má, öregapám ... ÖREGAPÓ (nagy benső tüzzel.) Te! Ha a juhászbecsületen tót esik ... Akkor ... én ... én ... megfojtalak ... Tudod? JULI (megráncgattja a vállát. Pajkosan): Hát mit fut utánam! Montam én, hogy fusson utánam?! ÖREGAPÓ: Ne tedd mán magadat az öregapád előtt, te apáca ... hiszen a vesébe látok! (Örömmel.) Halod? (A klarinét szól.) Mán gyün, mán közelebb